

I) UVODNA RAZMATRANJA

„Čim pokušamo bilo koju stvar potpuno izdvojiti, otkrivamo da je ona povezana sa svim drugim stvarima na svijetu.“
(John Muir)

Potvrda tačnosti navedenog citata, poznatog američko – škotskog naturaliste, sasvim je očigledna već više od jednog vijeka, mada je, gotovo sigurno, da će isti slučaj važiti i u budućnosti. Naime, činjenica je da spoznaje o međusobnoj zavisnosti, preko kulturnih, sportskih, svjetskih događaja, uz sve veće promjene naučno – tehnološke revolucije, čija se rapidnost ogleda u obuhvatanju životnog razdoblja jedne generacije (a ne kao nekada, dvije), za rezultat imaju stanje zatečenosti, apatije i stava prirodne/nužne odbrane sopstvene ličnosti, kroz različita neprijateljska i neprijatna ponašanja. Realizacija ciljeva dječijeg obrazovanja, naročito pomoću razvoja njihove svijesti o sebi samima, a zatim i o relacijama koje ostvaruju sa ostalima, odnosno vlastitim okruženjem, podrazumijeva nastavak planova i reformu obrazovnog sistema, čija je odgovornost, u pogledu njihove edukacije za savladavanjem nepredvidljivih barijera i izazova, izuzetno velika. Kako je, danas, sveprisutna ne samo lokalna, već internacionalna povezanost, te kako znanje ne poznaje granice, nužno se nameću potpuno novi načini razmišljanja, savremeni pristupi poteškoćama, te neosporno, permanentno usavršavanje, kako bi uopšte bilo moguće ići u korak i nositi se sa svijetom, svedenim na veličinu našeg najbližeg okruženja. Pod obrazovanjem, odnosno učenjem, se podrazumijeva najhumanije ljudsko djelovanje, koje razvija čovjekove potencijale, podstiče njegovu sposobnost da kreira, te omogućava razvoj onih kvaliteta koji su najhumaniji.

Ovaj rad se, prema tome, bavi pitanjima iz oblasti obrazovanja, tačnije faktorima koji imaju značajan uticaj na postizanje uspjeha u pomenutom procesu, i to kroz dva segmenta. Prvi čini teoretska baza, u kojoj su, uvodom načeti, istorijat, opšte karakteristike i sadržina obrazovanja, a potom i postupak statističkog zaključivanja, uz χ^2 i F - test, detaljnije obrazloženi. Drugi, odnosno praktični segment obuhvata konkretan primjer, kroz postupak analize i obradu rezultata, u gore pomenute svrhe, sprovedene ankete, gdje se na osnovu slučajno izabranog uzorka, u obimu od 152 ispitanika, odnosno onih pojedinaca koji adekvatno reprezentuju ovu populaciju, studenata i radnog osoblja na fakultetu, pokušava provjeriti tačnost postavljenih hipoteza. To bi, u suštini, i bila generalna problematika cjelokupnog rada kojim se želi

ukazati na postojanje i značaj određenih uticaja, prije svega nekih opštih karakteristika ličnosti, genetičkih i socijalnih faktora, kao što su porodica i najbliži prijatelji, odnosno okruženje u kojem se djeluje, a koji su izuzetno relevantni sa aspekta dejstva na ostvarenje uspješnosti u procesu obrazovanja svakog pojedinca. Kako bih ukazala na snagu uticaja cjelokupne okoline, uključujući i nastavni kadar, uz pomoć statističkih metoda, za početak, ankete, po principu slučajno izabranog uzorka, a potom i statističkog testiranja, obrade i analize dobijenih rezultata, nastojaću pokazati, kroz potvrđivanje ili opovrgavanje postavljene pretpostavke, međusobnu zavisnost pomenutih pojava, kako bih, na kraju, na osnovu dovoljno reprezentativnog uzorka, mogla izvesti odgovarajuće generalizacije na pomenutu temu. Ovdje bih još naglasila i neosporan značaj navedenih metoda, budući da su iste nezaobilazne kada je riječ o odnosima između društva i obrazovanja, odnosno otkrivanju zakonitosti u njihovim vezama, i u tome, uopšte, leži interdisciplinarnost statistike kao nauke. Cilj ovog rada jeste, dakle, da se, na osnovu podataka o postizanju uspješnosti ispitanika, odnosno učesnika pomenute ankete, konkretnog statističkog skupa, dođe do validnih informacija, odnosno pokazatelja svih faktora, koji se tiču bližeg i daljeg okruženja, a koji ostvaruju značajan uticaj na njihov uspjeh u procesu obrazovanja. Prema tome, sasvim je razumljivo kao osnovnu hipotezu, svojevrsnu misao vodilju, lajtmotiv ovog specijalističkog rada, postaviti tvrdnju da, zaista, postoje konkretni parametri, poput genetičkih i socijalnih faktora, koji imaju uticaj na postizanje uspjeha u obrazovanom procesu svakog pojedinca.